

DINGUSI SESUO

DINAH
JEFFERIES

*Šeimą sukrėtęs pagrobimas.
Dukra, bet kokia kaina siekianti
sužinoti tiesą.*

baltos lankos

Dinah Jefferies

Dingusi sesuo

romanas

Iš anglų kalbos vertė Inga Stančikaitė

baltos lankos

Rangūnas, Birma, 1936 m.

Belė atlošė pečius, atmetė ilgus rausvai auksinius plaukus ir iš susijaudinimo stipriau plakančia širdimi žvelgė, kaip laivas pamažu artėja prie Rangūno uosto. Tik pagalvokit. Miestas, kur gimsta svajonės, vis dar tik blankus kontūras tolumoje, laivui skrodžiant vandenį vis labiau ryškėjantis. Pribloškiamai skaisčius mėlynas dangus atrodė platesnis, nei dangui priklauso, o gelmėse tirpstantis kone juodos jūros paviršius taip spindėjo, kad Belė beveik regėjo jame savo veidą. Net ir oras mirguliavo taip, tarsi saulė iš jūros kylančią drėgmę būtų pavertusi smulkučiais besisukančiais kristalais. Valtelės jūroje kilo ir leidosi, klykiantys jūriniai paukščiai riejosi, smigdami žemyn į vandenį, ir Belė susijuokė. Triukšmas jai nekliudė, priešingai, tik sustiprino pojūtį, kad viskas aplink yra iki pašaknų kitaip. Ji taip seniai troško laisvės keliauti ir štai pagaliau gavo.

Ausyse zvimbė, ji giliai įkvėpė, lyg norėtų susiurbti į save kiekvieną šios stebuklingos akimirkos dalelę, ir trumpam užsimerkė. Vėl atsimerkusi iš susižavėjimo aiktelėjo. Ne dėl šurmuliuojančio uosto, aukštų jo kranų, tikmedžio prikrautų krovinių laivų, gremėzdiškų naftos tanklaivių, garlaivių ir mažų žvejybinių valčių, susibūrusių didesniųjų laivų šešėliuose. Ir ne dėl įspūdingų baltų kolonijinio stiliaus pastatų. Nes už viso to, virš miesto, regis, ore sklandė milžiniški auksiniai rūmai. Taip, sklandė, lyg į žemę būtų nusileidusi nežinia kokio nesuvokiamo rojaus dalis.

Užkerėta kobalto spalvos dangaus fone žvilgančio aukso Belė nepajėgė atitraukti akių. Ar gali būti kas labiau kerinčio? Ji neturėjo nė menkiausios abejonės, kad pamils Birmą.

Tačiau karštis slėgė – ne sausa kaitra, o tvanki drėgmė, limpanti prie drabužių. Šis tas nauja, išties, bet ji įpras, kaip įpras ir prie druska bei dūmais tvoskiančio oro, graužiančio galugerklį. Išgirdusi savo vardą, grįžtelėjo ir pamatė Gloriją, moterį, su kuria susipažino denyje kelionei vos prasidėjus, – dabar ji rymojo prie turėklų, užsidėjusi plačiabrylę rausvą skrybėlę nuo saulės. Belė jau buvo benusisukanti, bet Glorija šūktelėjo dar sykį. Pakėlusį balta pirštine apmautą ranką, moteris priėjo artyn.

– Na, – krikščolinis Glorijos balsas nutraukė Belės mintis. – Kaip tau Švedagono pagoda? Įspūdinga, ar ne?

Belė linktelėjo.

– Padengta tikru auksu, – tarė Glorija. – Keistuoliai tie birmiečiai. Visur aplink šventyklos ir auksinės pagodos. Į lauką neišeisi neužvirtęs ant vienuolio.

– Man regis, jie turėtų būti nuostabūs, jei jau sukūrė tokių puikių dalykų.

– Na, kaip sakiau, pagodų pilna visur. Mano vairuotojas laukia netoli prieplaukos. Pavėžėsiu tave į nuostabųjį mūsų viešbutį „The Strand“. Iš jo matyti upė.

Belė nužvelgė odą aplink galias tamsias moters akis ir nebe pirmą sykį pamėgino įspėti jos amžių. Raukšlelių buvo, bet šiaip ji atrodė gerai. Greičiau ryški nei graži, tvirta romėniška nosimi, skulptūriškais skruostikauliais ir elegantiškai prie ilgo kaklo susegtais tamsiais plaukais... bet nenusakomo amžiaus. Tikriausiai gerokai virš penkiasdešimties.

Iš Glorijos kalbėjimo manieros galėjai pamanyti, kad miestas priklauso jai. Tai moteris, kurios veidas atitinka nepriekaištingai

saugomą reputaciją. Belė susimąstė, kaip ji galėtų atrodyti be storos meistriškai užtepto makiažo kaukės, skrupulingai išpieštų antakių ir kino žvaigždės lūpų. Argi visa tai karštyje neištirps?

– Kartkartėmis apsisistoju viešbutyje „The Strand“ po vėlyvos nakties, tiesą sakant, apsisistosiu ir šiąnakt, nors, žinoma, turiu ir savo namus Aukso slėnyje, – kalbėjo Glorija.

– Aukso slėnyje? – Belė nepajėgė nusišypsoti.

– Taip, girdėjote apie tokį?

Belė papurtė galvą ir akimirka patylėjusi nusprendė nieko nesakyti. Juk ji vis vien jo nežino, ar ne? O dabar tiesiog nepasirengusi kalbėti su beveik nepažįstamu žmogumi.

– Ne. Visai ne, – atsakė ji. – Tiesiog patiko pavadinimas.

Glorija mažai pažvelgė į ją, ir Belė, kad ir kaip buvo pasiryžusi to nedaryti, paskendo prisiminimuose. Po tėvo mirties praėjo metai, sekėsi nekaip. Vienintelis darbas, kurį pasisekė rasti, buvo draugės knygyne, bet kiekvieną savaitę ji tiesiog gerte sugerdavo vos pasirodžiusį laikraščio *The Stage* numerį. O tada, laimė, pastebėjo skelbimą, kad prestižiniuose Singapūro, Kolombo ir Rangūno viešbučiuose reikalingi dainininkai. Peržiūra vyko Londone, ten ji praleido dvi sekinančias dienas nekantriai laukdama žinių.

Belė buvo pasiskaičiusi. Žinojo, kad Rangūną britai valdo nuo 1852 metų, iš mažo trobelių šiaudiniais stogais miestelio jis virto didžiuliu miestu ir klestinčiu uostu, ir štai dabar ji pati – jo dalis. Glorija rodė jai išpūdingus vyriausybės pastatus, privačius namus ir krautuves, o Belė duso automobilio karštyje, troško ištrūkti ir oda pajusti gaivų orą. Glorija buvo teisi. Šafrano spalvos mantijomis apsigobusių vienuolių buvo visur, matė ji ir keletą moterų, tik šios nuo galvos iki kojų buvo apsirengusios blyškiai rausvai.

– Vienuolės, – be jokio susižavėjimo tarstelėjo Glorija. – Budistų vienuoliai ir vienuolės. Nors vienuolių moterų pasitaiko gana retai.

Glorija papasakojo jai, kad Pakrantę britai pastatę pirmiausia ir būtent čia bei kvartale Fero gatvėje yra geriausia vieta verslui. Belei nelabai rūpėjo. Laiko viską ištyrinėti turės vėliau. Dabar tenorėjo didelės stiklinės šalto gėrimo ir pajusti tvirtą žemę po kojomis.

– Fero gatvė jums patiks, – pridūrė Glorija. – Pavadinta pirmojo Birmos komisaro vardu. Eina palei upę, visai kaip Pakrantė. Ji apsodinta auksinėmis kelreiterėmis, o svarbiausia, būtent ten rasite visus juvelyrus ir šilkų prekeivius.

Belė nieko neatsakė, tik perbraukė ranka kaktą, ant kurios jau kaupėsi prakaito perlai.

– Štai ir atvykome, – tarė Glorija keliui pasibaigus ir vairuotojui sustojus priešais elegantišką portiką su vienoje pusėje augančia prašmatnia palme. – Bet, dievulėliau, liškime po ventiliatoriumi.

Du tylūs portjė priėjo paimti jų krepšių, o turbanu pasipuošęs durininkas nusilenkęs atidarė didžiules stiklines duris. Vestibiulio lubos buvo aukštos, oras viduje gaiviai vėsus.

– Labai mėgstu stebėti pro aukštus bambukus priešais viešbutį žaižaruojančią upę, – prabilo Glorija, atsigrįžusi į duris. – Žiūrėkite.

Belė pasižiūrėjo.

– Įtariu, jūs apsistosite viename iš mažųjų galinių kambarių naujame priestate arba palėpėje. Girdėjau kalbų, kad jie nori uždengti baseiną ir įrengti daugiau kambarių, žinote, bet kol kas to nepadarė ir, tikiuosi, nepadarys.

Ji išsitraukė pakelį „Lambert and Butler“ cigarečių iš savo krokodilo odos rankinės ir pasiūlė vieną Belei.

Belė palytėjo savo kaklą.

– Negaliu. Dėl balso. Turiu jį saugoti.

– Žinoma. Kokia aš paika. – Glorija patylėjo. – Tik išpėju. Jumis dėta laikyčiausi atokiau nuo uosto ir siauriausių paupio gatvelių, ypač sutemus. Tame slaptų skersgatvių labirinte gyvena kinai. Ten kelti koją labai rizikinga.

Žemas, gana santūriai ir įkyrokai atrodantis vyras pieštuko formos ūsais ir rausvu veidu atžirgliojo pasveikinti Glorijos.

– Ponia de Klemente, – tarė jis, pataikaudamas nusilenkė ir prabilo, regis, mėgindamas nuslėpti šiaurietišką tarmę: – Ir jūsų mieloji viešnia. Atleiskite, kad kišuosi, bet jei jūsų bičiulei reikėtų pagalbos, galiu įregistruoti ją tuojau pat. – Ir pasisukęs nusišypsojo Belei.

– Ak, ne, – atsiliepė Belė, nekantraudama ištaisyti jo klaidą. – Aš ne viešnia, aš artistė. Dainininkė.

Vyras sukando dantis ir nepaisydamas Belės kreipėsi į Gloriją:

– Jūs, be abejonės, žinote, kad turime atskirą tarnų įėjimą. Maloniai prašau jūsų bičiulę juo ir pasinaudoti.

Glorijos antakiai pakilo, ji mandagiai, bet šaltai jam nusišypsojo.

– Bet, pone Fauleri, panelė Haton – ne tarnaitė. Ji, kaip artistė ir, turiu pridurti, mano asmeninė draugė, turi tam tikrų teisių. Tikiuosi, jų bus paisoma.

Lyg baigdama pokalbį, ji pasisuko ant kulno ir nužingsniavo prie registratūros stalo.

Fauleris dar smarkiau išraudo ir nudiegęs žvilgsniu Belė sušnypštė jai sekti paskui.

– Atleiskite, – sukuždėjo ji, spėdama, kad anas trumpas pokalbis jai į naudą neišeis.

Nusivedęs ją tolyn nuo vestibulio, jis sustojo ir atsitiesė.

– Esu įsitikinęs, kad rasite, kaip man atsilyginti. Nepamirškite, aš esu vadybininko pavaduotojas, tad jūs atsiskaitote man.

Jam kalbant, Belė stengėsi nesišypsoti iš nepaliaujamai judančių jo antakių. Šie, regis, tuoj ims ir iškeliaus gyventi savo gyvenimo. Belė suprato, kad vyras ne iš tų, kurie draugiškai priimtų lengvus pasišaipymus, ir susivaldė nesukikenusi.

Jis įtemptai šyptelėjo.

– Akis turiu net ir pakaušyje. Matau viską. Ir galėčiau pasakyti, kad jūs artistės neprimenate.

Ji gūžtelėjo.

– Na, tai iš kur jūs? Kur nors aplink Londoną?

– Iš Čeltnamo.

– Tas pats. Na, nežinau, kaip sutarsite su kitomis merginomis. Dauguma jų yra iš rytinio Londono pakraščio. Tikiuosi, ne laikote savęs per gera šiam darbui.

Ji susiraukė.

– Kitomis?

– Šokėjomis. – Jis kilstelėjo antakius ir nužvelgė ją. – Manieringumas toli jūsų nenuves.

– Tikiuosi, man pavyks pritapti, – tarė ji, trokšdama, kad jis nueitų, ir jam žingtelėjus šalin apsidžiaugė.

– Na, daugiau negaliu švaistyti laiko plepalams, – burbtelėjo jis, pasuko už kampo, nuvedė ją siaurais tarnybiniais laiptais į trečią aukštą ir sustojo prie pirmų iš ketverių dažytų durų tamsiame koridoriuje. – Tai jūsų kambarys, – tarė ir padavė jai raktą. – Gyvensite su Rebeka.

Gyvens ne viena? Jos nuotaika kiek pagedo. Na, bet gal pasirodys smagu.

Savo kambario draugę Belę pamatė tik kitą rytą. Vakare, gulėdama lovoje ir laukdama merginos pasirodant, ji išsekusi užmigo ir krūptelėjusi pabudo tik pažadinta zvimimo. Nekantraudama pradėti naująjį gyvenimą, atsisėdo ir įsižiūrėjo į langą, kur pora milžiniškų musių – bent ji manė, kad tai musės, – piktai plakėsi į stiklą. Ji nedvejodama atmetė ploną antklodę, permetė kojas ant grindų ir pasilenkė praverti lango.

Mažas kambarėlis palėpėje buvo nudažytas balkšvai, jame stovėjo dvi viengulės lovos – viena, po langeliu, kurį ji ką tik atvėrė, akivaizdžiai buvo užimta. Tad Belė miegojo kitoje. Viena komoda, nedidelis staliukas ir spinta – tiek ir tų baldų. Bet atidariusi spintos duris, norėdama susidėlioti savo daiktus, pamatė, kad ši pilna prikišta kambario draugės drabužių.

Priėjusi prie praustuvės kampe, ji apsitaškė veidą ir vylėsi, kad blyški oda negailestingoje Birmos saulėje nevirs strazdanų kratiniu. Įspūdinga išvaizda – jūros žalumo akys, simetriškas ovalo formos veidas, plati burna ir tiesi nosis – išskyrė ją iš minios ir puikiai pasitarnavo per perklausą. Vis dar vilkėdama naktinius, Belė išsišukavo plaukus – tikriausiai gražiausia, ką turėjo, – ir prisiminė motinos plaukus, kiek tamsesnius nei savo, nors tiksliai nežinojo, ar šis prisiminimas tikras. Praėjo tiek laiko.

Kambario draugės vis dar nebuvo, tad Belė dar sykį atidarė spintą, svarstydamą, ar iš drabužių pavyks ką nuspėti apie

merginos būdą. Pamačiusi daugybę žvilgančio raudono šilko, ji išsitraukė neką tepridengiančią suknelę, norėdama apžiūrėti iš arčiau.

Duryrs atsilapojo ir kažkas įgriuvo vidun.

Atsigręžusi Belė pamatė šviesiaplaukę vidutinio ūgio merginą, įsisprendusią rankomis į klubus ir spiginančią ją žvilgsniu.

– Patinka, ką? – prabilo mergina.

– Taip. Daili, – atsakė Belė ir pasiryžusi nereaguoti į priešiš-kumą plačiai nusišypsojo.

– Daili? Ji velniškai graži. Visą mėnesį jai taupiau, tad, jei neprieštarauji, norėčiau, kad nekištum prie jos nagų.

Belė delėsė.

– Atleisk. Aš...

Mergina prisimerkė.

– Geriau viską išsiaiškinti nuo pat pradžių.

– Taip, žinoma. Tik mažčiau, kur galėčiau pasikabinti savo drabužius.

Mergina dirstelėjo į didžiulį Belės krepšį.

– Jergau, tu čia visą gyvenimą susikrovei?

Belė gūžtelėjo.

– Mano tėvo, – be reikalo sumurmėjo.

– Rebeka, – prisistatė mergina ir ištiesė ranką.

Belė ją paspaudė.

– Anabelė... visi vadina mane Bele.

– Aš šokėja, – pridūrė Rebeka. – Mūsų čia keturios.

Belė linktelėjo ir nužvelgė netvarkingą jos išvaizdą – nubė-gęs makiažas aplink dideles mėlynas akis, riesta nosis, putnios raudonai dažytos lūpos ir prigludusi medvilninė suknelė, nesle-pianti geidulingos figūros.

– Tu tikriausiai nauja dainininkė. Po velnių, tikiuosi, dainuoti moki. Ankstesnioji buvo tikra netikėlė, vis ašarodavo,

nuolat slampinédavo paniurusi, o dar ir ilgapirštė. Ėmė ir išvažiavo, pasiėmusi ir mano mėgstamiausius auskarus.

– Ilgėjosi namų?

– Nei aš žinau, nei man rūpi. Tikiuosi, tu bent nezysi. – Ji patylėjo ir nužvelgė Belės veidą it ieškodama silpnumo ženklų. – Pirmą sykį toli nuo namų?

– Ne, esu gyvenusi Paryžiuje ir Londone.

Mergina linktelėjo.

– Na, tai iš kur tu?

– Pietvakarių. Čeltnamo.

– Prašmatnu.

Belė atsiduso. Ar visada taip bus? Gal jai reikėjo pameluoti ir paminėti Birmingamą. Trumpai buvo ten dirbusi.

– Šeimą turi? – paklausė Rebeka.

Belė papurtė galvą.

– Pasisėkė. Mūsų namuose pilna vaikų, aš vyriausia. Žinoma, myliu juos, bet nekantravau dingti.

– Gal jie aplankys?

Rebeka nusijuokė.

– Nemanau. Neturi pinigų. Pliki kaip tilvikai.

– Mat kaip.

– Na, svarbiausia – nesikišk į mano reikalus. Mergina, dainavusi prieš tave, buvo iš Solihalo, manėsi esanti geresnė už mus visas. Jau ko nepakenčiu, tai nepakenčiu... Na, dabar man reikia nusnūsti. Išėini?

– Maniau, išsikrausiu daiktus.

– Ak, *manei*, ką? – pakartojo ji, mėgdžiodama Belės tartį. – Žavumėlis. Dabar duok man porą valandų bluostui sudėti, išsikrausi paskui.

– Tiek to, bet prieš išėinant man reikia nusiprausti ir apsi-rengti.

Mergina tik gūžtelėjo pečiais.

– Aš laukiau tavęs vakar, – tarė Belė. – Atrodė nemandagu gulti miegoti nesusipažinus. Kur vakare buvai?

Rebeka patapšnojo šnervę.

– Kuo mažiau žinosi, tuo mažiau plepėsi.

– Ak, dėl Dievo meilės...

– Tai tu ne kokia geruolė?

Belė pasišiaušė.

– Žinoma, ne.

– Pažiūrėsim. Vonios kambarys priešais. Bet pasistenk eiti anksčiau. Jis skirtas mums visoms penkioms, o karštas vanduo pasibaigia.

Staiga skleisdamas keistą garsą siena į viršų ir už spintos nuskudė trisdešimties centimetrų ilgio driežas rieta uodega. Belė neteko žado iš nuostabos.

Rebeka nusijuokė.

– Jie gyvena namuose ir naktimis neleidžia miegoti. Viduje pasitaiko ir vabzdžių, didesnių nei namie, ir viena kita voverė.

– Kambaryje?

Rebeka tiesiog nusimetė suknelę, paliko ją krūvoje ant grindų ir vien su apatiniais įsliuogė į lovą. Vos po akimirkos, kai Belė jau buvo beatidaranti duris ir einanti į vonią, mergina kilstelėjo galvą.

– Nieko sau, kokie plaukai, lažinuosi, tas raudonis natūralus, – burbtelėjo, tada apsivertė ir nususuko į kitą pusę.

Rebeka šyptelėjo. Gal gyventi su Rebeka ir nebus taip blogai.

Vakar, vos atvykus, ponas Fauleris pūsdamasis pavedžiojo ją po viešbutį. Iš didingo vestibulio su veidrodinėmis sienomis, tamšios odos sofomis, poliruotomis medinėmis grindimis ir stikliniais staleliais jis nusivedė ją į ištaigingus valgomuosius. Visur

aplink švytėjo blyškiai rausvi šilko šviestuvai, sienas puošė Bir-
mos paveikslai bei iškilų baltųjų vyrų bei jų brangakmeniais pa-
sipuošusių moterų portretai. Stalai jau buvo užkloti baltutėlėmis
damasto staltiesėmis.

Ji gana garsiai reiškė savo susižavėjimą, kad jis liktų paten-
kintas, ir iš tiesų jautėsi apžavėta ir patenkinta, kad gaus čia dirb-
ti. Jis aprodė jai daugiau ir papasakojo, kad viešbutis 1927 metais
buvo visiškai renovuotas.

– Žinoma, manęs tada čia nebuvo.

– Ar seniai čia dirbate?

– Neseniai, – atsakė jis, numodamas ranka į jos klausimą ir
tęsdamas pasakojimą. – Esame pats patogiausias, moderniausias
Rangūno viešbutis – netgi turime savo paštą ir juvelyrinių dirbi-
nių parduotuvę, priklausančią „I. A. Hamid and Co“.

Toliau jie užėjo į dailiai įrengtą kambarį, kur, kaip jai buvo
pranešta, buvo patiekiami pusryčiai, o vėliau – ir popiečio arba-
tėlė. Ji apžvelgė pintas kėdes ir skrupulingai padengtus stalus.
Žavinga, pamanė, ir atmosfera kur kas laisvesnė nei didingame
valgomajame. Jie garsėja savo popiečio arbatėle, pasakojo Faule-
ris išdidžiai.

– Kartais pyragų lieka ir darbuotojams, – pridūrė jis kilnia-
širdiškai šypsodamasis, lyg tuos pyrago likučius jiems dovanotų
būtent jis.

Toliau – sandėliukai, tada – virtuvė aukštomis lubomis, atsi-
verianti į nedidelį kambarėlį, kur valgo darbuotojai, ir galiausiai
jie atsidūrė viešbučio koncertų salėje, įrengtoje už priestato, o už
jos buvo merginų persirengimo kambariai ir sodelis.

– Anksčiau čia pasirodydavo tik atvykę orkestrai, šokėjai
ir dainininkai. Nuolatinė grupė ir artistai atsirado neseniai. Dar
neaišku, ar pasiteisins.

– Ar čia atvyksta tik anglų?

Jis linktelėjo ir pridūrė:

– Na, ir škotų. Daug škotų.

– O čia dirbantys žmonės? Visi britai?

– Žinoma, ne. Virtuvėje patarnauja indai, durininką irgi matėte.

– Birmiečių nėra?

Jis papurtė galvą.

– Birmiečiai – turiu omenyje, prastuomenė, – nemėgsta dirbti.

– Visai?

– Mums.

– Šit kaip.

– Nemažai labiau išsilavinusių birmiečių dirba vyriausybėje.

Čia, kaip ir pagrindiniame pastate, viešosios erdvės buvo neįtikėtinais prašmatnios. Jiems grįžus į vestibulį, Belė mostelėjo į aksominiais kilimais užtiestus plačius laiptus, kylančius į antrą aukštą, bet jis papurtė galvą.

– Svečių miegamieji, apartamentai ir poilsio kambariai, – paaiškino. – Jums ten nėra ko žiūrėti. – Ir ji akimirksniu užsigeidė pamatyti.

Pastebėjęs smalsumą jos veide, jis pastūmė slankiąsias duris į tamsų koridorių. Užėjus suėmė jos dešinę ranką, o kitą uždėjo ant kairiojo peties. Pamėgino stumtelėti ataupstą, bet ji išsirangė iš jo gniaužtų.

– Tinkama mergina kartkartėmis *gali* pamatyti neužimtą miegamąjį, na, žinote, kol nėra svečių. Ar jūs viena iš tokių merginų, panele Haton?

Ji žingtelėjo tolyn nuo jo.

– Abejoju, pone Fauleri.

Jis kryptelėjo galva ir prisimerkęs tarė: